

bytte, naar han skal høste Hø der. Engjorden kan bestaae af 10, 12, 14 ja 16 Tdr. Land, og der kan dog undertiden kun høstes en 6 a 8 Laß Hø derpaa, og dette er saaledes denne Mand's hele Fordeel deraf. Naar derimod den Mand, der saaledes besad en langt bortliggende Eiendom, havde Ret til at udparcellere Gaarden, kun mod at søge Ministeriets Tilbedelse, saa kunde han frastille et saadant Stykke og bygge Huse derpaa, hvort en Familie kunde komme til at ernære sig, og der kunde saaledes vindes en ganske anden Fordeel af denne Eiendom, baade for Eieren og for den Familie, der fik Bolig i Huset, fremfor den, som man havde paa den anden Maade. Thi naar han skulde drive Jorden, kan han paa ingen Maade indbringe sig den Fordeel deraf, som ved at bygge et Hus derpaa, og herved vil jo tillige en Familie kunne komme til at ernære sig og blive selvstændig. Derimod, paa den anden Maade, naar det er Arvefæste, saa vil dette, som sagt, blive meget vanskeligt, at det kan skee. Jeg antager derfor, efter min Formening, at Loven bør alene tyde hen paa Selveiendom, naar det kan skee paa en retfærdig og billig Maade, saa at der om muligt kunde sættes Bestemmelser derfor, saaledes at Bedkommende kan skjønnes at være tjent med at faae det. Det var kun disse saa Bemærkninger, jeg havde at gjøre.

Thalbitzer: Hvis det nærværende Lovudkast vilde forhindre Arvefæste, saa vilde jeg have megen Betænkelighed ved at stemme derfor; thi jeg antager ogsaa Arvefæste for at være det Næstbedste, naar man ikke kan naae det Bedste, nemlig Selveiendom, og jeg vil langt fra modarbejde det. Men det nærværende Lovudkast omhandler jo vel Selveiendom, men udelukker derfor ikke, at Arvefæste kan finde Sted, og naar ved selve Loven det Mere blev tilstedet, er det ganske indlysende, at det Mindre ikke kan nægtes, og det kan efter de bestaaende Forhold altid ad Bevillingeveien opnaaes gjennem et Andragende til Ministeriet. Udvalget har været enigt om, at det vilde forstærke Lovens Princip og være meget inconfesquent, om man i dette Lovudkast optog en Bestemmelse om Arvefæste; thi med Alt, hvad der end kan siges til Fordeel for Arvefæste, som

jeg erkjender, er det dog vist, at der hvile uopløselige Baand derpaa, og i den samme Lov man søger at have eet Baand, der at optage et andet, forekommer mig ikke saa ganske rigtig. Udvalgets samtlige Medlemmer ere derfor ogsaa enige om at hvis en Bestemmelse om Arvefæste skulde optages, saa maatte der tillige ogsaa i nærværende Lov tilføies, at dette Arvefæste ogsaa endvidere kunde overgaae til Selveiendom, naar dette skulde forlanges; men denne Bestemmelse vare vi alle enige om ikke at ville optage, fordi den Tanke derved let kunde faae Indgang, at man vilde sige at Bønderne skulde to Gange købe deres Eiendomme. Det faae ud som om de først skulde købe dem til Arvefæste, og saa efter nogen Tids Forløb til Selveiendom. Derfor blev man enig om ikke at optage dette Forslag, og jeg maa fremdeles holde derpaa, især da jeg maa gjøre den ærede Forsamling opmærksom paa at Arvefæste aldeles ikke derved modarbejdes; det kan fremdeles fremmes paa den sædvanlige Maade som hidtil. Jeg maa derfor holde fast ved, at Loven bliver som den er indstillet af Udvalget, og jeg vil derfor andrage paa, at Thinget forkaster dette Ændringsforslag.

Blechingberg: Naar det Ændringsforslag, der foreligger, lyder paa „til fuldkommen Eiendom eller Arvefæste,“ saa anseer jeg det for høvet over enhver Tvivl, at der kun er meent saadant Arvefæste, som giver Ret til at sælge eller pantsætte, og saaledes i al Fald gjør vedkomende Lodtagne forlegne i Eiendomsretten. Naar jeg gaaer ud fra denne Forudsætning, saa maa jeg, med Hensyn til min Stilling i Udvalget, tillade mig at bemærke, at det dog for mit Bedkommende ikke ganske forholder sig saaledes som den sidste ærede Taler hittede, idet jeg gjorde gjældende i Udvalget, at jeg Intet fandt at erindre imod at Loven fik den Udvidelse, hvorefter her er Spørgsmaal, og at det saaledes er Resultatet af Majoritetens Formening, der fremtræder, idet Udvalget ikke har kunnet slutte sig til det stillede Forslag. Det blev bragt under Forhandling, om man burde gaae ind derpaa, med den tilføiede Bestemmelse, at Arvefæstet kunde afløses fra Bondens Side, men jeg formeente at der kunde ikke være